

WELLNESS PREFERENCIÁK AZ ŐRSÉG VIDÉKI TURIZMUSÁBAN

WELLNESS PREFERENCES IN THE DEMAND FOR RURAL TOURISM OF ŐRSÉG

DAJKA-SZEDERKÉNYI KORNÉLIA⁴

Abstract

The tourism of the West-Hungarian area called Őrség is still looking for the best method how to ensure the well-being of the (protected) natural environment, the local community and the guests at the same time. The Őrség, identified with the notions of silence, green, and tranquility, and the wellness associated with the concept of luxury are seemingly mutually exclusive terms. However, after deeper examination it is reasonable to say that the concepts of Őrség and wellness are closer to each other than we might think. In this paper I present, through my own research results, what kind of wellness preferences are manifested in the demand for rural tourism of Őrség. The obtained results could open up a new segment in the development of rural tourism services in the future, depending of the commitment of the professional decision-makers and local communities.

Keywords: rural tourism, wellness, Őrség [Eorseg], destination

1. Bevezetés: Legdrágább az egészség

A wellness iparág egyik legrangosabb eseményének számít az évente megrendezésre kerülő Globális Wellness Csúcstalálkozó (Global Wellness Summit, röviden: GWS), amelynek összefoglaló konferencia kiadványa az évente megjelenő Global Wellness Trends Report (röviden: GWTR). A 2018. évi rendezvényt összegző dokumentum 8 db – a wellness ágazatra ható – trendet azonosított a 2019-et követő évekre vonatkozóan. Ezek a gondolatébresztő nemzetközi megközelítések jelentős mértékben hozzájárultak dolgozatom elkészítéséhez.

Doktori kutatásom vizsgálati területe az Őrség és a benne rejlő turisztikai lehetőségek elemzése. Több évtizede téma a térség turizmusának összefogottabb szervezése. Dolgozatomban azt szeretném bemutatni, hogy a *wellness*

⁴ PhD hallgató, Szent István Egyetem, Enyedi György Regionális Tudományok Doktori Iskola

szemlélet beemelése a turisztikai desztináció tudatos formálásába, tudatosítása a falusi vendéglátók és a helyi lakosság körében, milyen új utakat és lehetőségeket nyithat meg a térség számára.

2. Irodalmi áttekintés

2.1. Egészség- és vidéki turizmus

Amíg számos térség a tömegturizmus démonával küzd, addig az őrségi táj báját és vonzerejét éppen az elszigeteltségének köszönhető érintetlensége adja. Szemben a turisták hadát csökkenteni kívánó népszerű desztinációkkal, az Őrség még mindig kitörési pontjaként tekint a turizmusra, és keresi a látogatószám és tartózkodási idő emelésének lehetőségeit.

A fent hivatkozott GWS konferencia kiadvány második fejezete szerint, a kutatások az elkövetkező öt évben, évente 170 millió új háztartás bekapcsolódását prognosztizálják a globális turisztikai keresletbe. Mivel a turisták száma láthatóan nem csökken, ezért a – tömegturizmus folyamatainak megértése és hatékonyabb menedzsmentje révén – a földrajzi koncentráció csökkentése jelenthet új megoldást. A cél az volna, hogy a térségbe érkező vendégeket a kevésbé ismert látványosságok kiejánlása révén a korábbinál nagyobb látogatóterületen oszlassák el. (GWTR, 2019: 23.o.) Például a Magyarországra érkező turisták ne csak Budapestre, Balatonhoz és a Hortobágyra koncentrálódjanak, hanem az ország más, távolabbi és egzotikus régióiba is ellátogassanak – így például az Őrségbe.

A tanulmány negyedik fejezete arra is kitér, hogy amíg 1950-ben az emberek 30%-a, addig 2050-re a népesség várhatóan 68%-a fog városi környezetben élni. A megváltozott lakókörnyezet, életmód, élettempó – a javuló egészségügyi ellátás és higiénia ellenére – komoly egészségügyi következményekkel, új típusú megbetegedésekkel jár, gondoljunk csak a stresszre, depresszióra és a pszichoszomatikus megbetegedésekre. (GWTR, 2019: 51.o.)

Amennyiben egy turistautazás célja az egyéni jól-lét – belső egyensúly, testi-lelki harmónia stb. – visszaállításának vágya, akkor nagyon leegyszerűsítve, *egészségturizmusról* beszélhetünk. Tudományos igényű megfogalmazásként álljon itt a GYEMSZI⁵ definíciója, miszerint az „egészségturizmus az egészséggel kapcsolatos olyan szándékos mobilitás összefoglaló kifejezése, ahol a helyváltoztatás célja a gyógyulás (gyógykezelés), rehabilitáció, vagy az egészségfejlesztés (wellness, rekreáció stb.), és ehhez – különböző mértékben – turisztikai szolgáltatás is társul.” (Doba-Zsigmond, 2012: 469.o.)

⁵ Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet (GYEMSZI), mai jogutód <https://fogalomtar.aeek.hu/index.php/Eg%C3%A9szs%C3%A9gturizmus>

A gyógyításban egyre nagyobb teret kap napjainkban a *természet felé fordulás*, amely nem csak a herbáriumok külső-belső alkalmazására korlátozódik, hanem a szabadban tartózkodás jótékony hatásait is beveszi eszköztárába. A városból érkező vendégek számára éppen ezért egyre vonzóbbá válnak a wellness és spa létesítmények csodás természeti környezetben megvalósuló kültéri programjai, amelyek visszavezetik őket a zöldbe. *A természet – illatok, színek, hangok, atmoszféra együttes – megtapasztalása újkori luxussá válik!* (GWTR, 2019: 54.o.)

Amikor azonban a szabadban tartózkodás, feltöltődés a turistaérkezések fő motivációja, akkor már a *vidéki turizmus* témakörét érintjük. Dr. Csizmadia László, a Falusi és Agroturizmus Országos Szövetségének (FATOSZ) egykori elnöke szerint „a vidéki (falusi) turizmus fő vonzerőiként a természet közelsége, a még élő tradíciók (tárgyi, szellemi, kulturális, valamint termelési hagyományok), a vidéki élet-mód, a családias miliő, az emberi kapcsolatok emelhetők ki.”

Az elmúlt húsz évben sajnos bebizonyosodott, hogy az öko-, fenntartható és felelős turizmus nem képes meghozni a remélt és szükséges mértékű szemléletváltozást. Katherine Johnston, a Globális Wellness Intézet vezető kutató munkatársa szerint *a wellness turizmus egy „fenntarthatóbb modellt* nyújt a közösségek számára. A wellness gondolkodás nemcsak azt jelenti, hogy mi az, ami nekem jót tesz, hanem azt is, hogy mi a kedvező egy ország vagy régió számára.” Egyre inkább arra helyeződik a hangsúly a *jóllét és a jó cselekedet* kontextusában, hogy *mi sem érezhetjük igazán jól magunkat addig, amíg a minket körülvevő közösség és a környezet nincs rendben.* (GWTR, 2019: 27.o.)

a) Mit is értünk wellness alatt? – Tágabb és szűkebb értelmezés

A sztereotíp gondolkodás azt sugallja, hogy a falusi turizmus főképpen az alacsonyabb jövedelmű, városi nagycsaládosok utazási formája, akik ezért cserébe elfogadják a szerényebb komfortfokozatot, és tudomásul veszik a szállásadók hiányzó vendéglátási kompetenciáit. Ezzel szemben a wellness(ezés) fogalmához a magyar köztudatban még mindig az a képzet társul, hogy ez egy olyan 'úri huncutság', amelyet csak a nagyvárosi lakosság tehetősebb rétege engedhet meg magának. Éppen ezért, ebben a fejezetben nagyon röviden szeretném tárgyalni a wellness fogalmának szűkebb és tágabb értelmezési lehetőségeit annak érdekében, hogy lebontsam az előítéleteket.

Maga a wellness szó nem új keletű. Írásos formában elsőként, 1654-ben Sir Johnston használta a 'wealnesse' szóalakot lánya egészségi állapotának leírásakor, a betegség ellentétpárjaként. (OED) A modernkori wellness fogalom kialakulása és beépülése a köztudatba, hagyományosan Dunn (1961),

Travis és Ardell nevéhez köthető. (Árpási, 2014) A wellness fogalmakat az egészségturizmus szemüvegén keresztül a következőképpen ragadhatjuk meg.

Szűk értelemben vett wellness az, amikor az utazási döntés megszületését követően, a vendég az adott turisztikai desztinációban igénybe vett infrastruktúrán, szolgáltatásokon keresztül igyekszik visszanyerni testi-lelki harmóniáját. Árpás szerint „az *exkluzivitás* mindenképpen hozzátartozik az „érezd jól magad”-típusú kikapcsolódás hangulatvilágához. A wellness-turizmus fő szolgáltatási kategóriái, pl. gőzfürdő, szauna, masszázs, pezsgőfürdő, meditációs gyakorlatok, szépség- és egészségprogramok, sporttevékenység. [...] A wellness pihenés további fontos elemei a kényeztető és szépség-szolgáltatások, a felüdülésre és a meditációra való lehetőség, s egy *tökéletes, átfogó szolgáltatás-rendszer.*” [...] A wellness orientált személyek hajlamosak az exkluzivitásra, *fontosak számukra a szép dolgok és a luxus.*” (Árpási, 2014: 15-24. oldal) Zsarnóczky 2018-ban wellness terminológia témakörben végzett kutatása is azt támasztotta alá, hogy a wellness fogalma alatt a „*turisták a rendelkezésre álló szolgáltatói kínálat specifikumait foglalták össze.*” (Zsarnóczky, 2019: 7. o.)

Tág értelemben vett wellness az, amikor a vendég az utazását követően, az utazás hatására életmódváltást hajt végre. Azaz, otthonába hazatérve, megpróbálja beemelni a mindennapjaiba a szolgáltatások révén kapott új impulzusok, ismeretek egy részét. Hettler (1975) szerint „a wellness aktív folyamat, amely által az emberek tudatossá válnak és egy sokkal boldogabb létezés mellett döntenek.” Opaschowski (1987) úgy fogalmaz, hogy a wellness „a testi aktivitás összekötve a lelki lazítással és a szellemi erőfeszítéssel”. (Árpási, 2014) Tehát a tág értelemben vett wellness *egy – az egyéni és ezáltal a közösségi jól-lét állapotára pozitívan ható – életmódot, életszemléletet ír le, amelynek fizika és mentális aspektusai egyaránt vannak.* Hogy miként valósul ez meg a gyakorlatban? Arra nagyon jó példaként szolgálnak a National Geographic díjas újságíró, Dan Buettner és kutatótársai által azonosított ún. kék zónák⁶. Ezek olyan területek, ahol kimagaslóan jó egészségi állapotban, vidáman élnek viszonylag nagy számban 90-100 év feletti emberek.

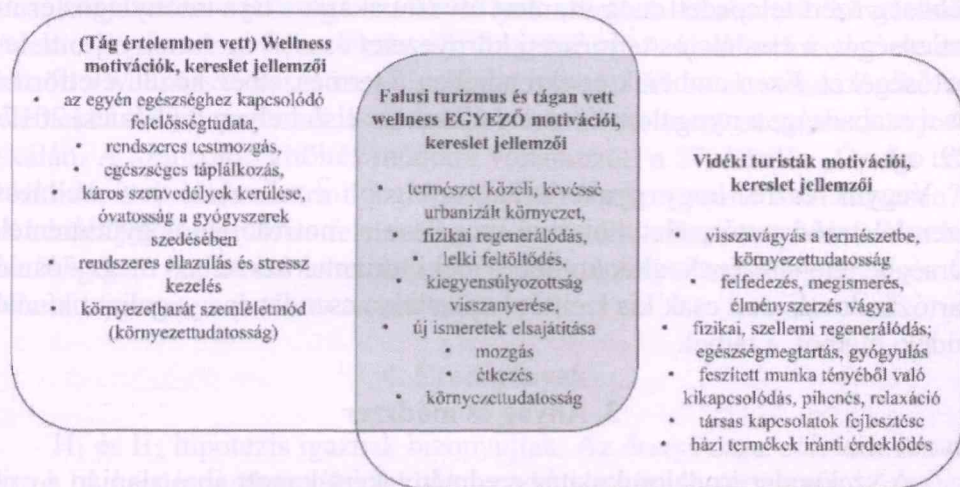
b) Vidéki turizmus és/vagy wellness – egymást kizáró vagy kiegészítő fogalmak?

Tehát attól függően beszélhetünk vidéki és/vagy egészségturizmusról, hogy a természet közelségét milyen földrajzi lokációban (vidék ↔ város), milyen infrastrukturális környezetben (vendégház ↔ luxusszálló) és milyen

⁶ Forrás: <https://www.bluezones.com/2016/11/power-9/>

szolgáltatások révén (létezés a zöldben ⇔ terápiás kezelések) éli meg a vendég. Már ilyen rövid irodalmi felvezetésből is érezhető, hogy nem egymást kizáró, sokkal inkább egyidejűleg értelmezhető fogalmakról van szó.

1. ábra: Wellness preferenciák a vidéki turizmusban
Fig. 1. Wellness preferences in the demand for rural tourism

Forrás: Dajka-Szederkényi Kornélia, 2019. (Saját szerkesztés)

c) Az őrségi⁷ turizmus – falusi turistákból gyűttmentek

A wellness és a falusi turizmus terminológiáját tárgyaló szakirodalmak alapos tanulmányozását követően arra a megállapításra jutottam, hogy nagymértékű átfedést mutatnak a motivációs és keresleti jellemzők a két szegmensben. A wellness elemeinek meghatározásával foglalkoznak Travis (1975), Hettler (1975), Haug (1991), Lanz-Kaufmann (2002), Puczkó (2002), Nahrstedt (2008). A falusi turisták motivációit vizsgálják többek között Hanusz (n.a.), *Puczkó-Rátz* (1998), Kiss (2001). Az említett szerzők által azonosított tényezők alapján, az 1. ábrán összegeztem *irodalmi megállapításomat, amely szerint közös vonása a wellness és a falusi turizmus iránti keresletnek a természet közeli, kevésbé urbanizált környezetben történő fizikai regenerálódás, lelki feltöltődés, kiegyensúlyozottság visszanyerése, új ismeretek elsajátítása, mozgás, étkezés és a környezettudatosság.*

⁷ Őrség fogalmába értendő települések listáját ld. Szederkényi, 2018:184.o. in: Szónokyné: Magyarok a Kárpát-medencében 3.

Az Őrség szívének számító Szalafőt, és a közigazgatási központját jelentő Őriszentpétert már az 1920-as békeévekben elkezdték felfedezni a budapesti turisták. A második világháború következményeként a vendégfogadás az 1970-es évekig szünetelt. Ezt követően azonban a falusi turizmus emelkedő tendenciájú fejlődésnek indult. (Szederkényi, 2018)

Sőt, több visszajáró vendég a végleges odaköltözés mellett döntött. „A többség azért telepedett meg itt, mert élvezni akarja a táj viszonylagos érintetlenségét, a csodálatos természeti környezetet és a nyugalom nyújtotta lehetőségeket. Ezen emberek értékrendjében a természethez közeli életforma és a szabadság, a nyugalom élvezete állnak az első helyen.” (Jakucs, 2017: 29. o.)

Vegyük észre, hogy gyakorlatilag a tágabb értelemben vett wellness szemléletmód tartós, életvitelszerű megélése a motivációja a gyűttmentek Őrségbe településének, akik korábbi vidéki turizmus keretében megvalósuló tartózkodásuk alatt csak kis ízelítőt kaphattak a csendet és nyugalmat kínáló vidéki életből, a tájból.

3. Anyag és módszer

A szekunder irodalomkutatás eredményeként kapott ábra alapján a primer kutatásom részeként, tehát arra kerestem a választ, hogy az Őrség iránti falusi turisztikai keresletben valóban megjelennek-e a wellness iránti kereslettel egyezőként azonosított motivációk. Úgy is feltehetjük a kérdést, hogy az Őrség iránti vidéki turizmus keresletében megjelenik-e a wellness szegmens, és ha igen, akkor milyen formában, elemekben?

H₁: Az Őrségbe látogatók számára a táj maga, és a hozzá társított érzetek (csend, nyugalom, elvonulás) az egyik legvonzóbb tényező.

H₂: Az Őrségbe látogatók számára a természet közelségének megtapasztalása (természet, zöld, nemzeti park) az egyik legvonzóbb élmény.

H₃: Az Őrségbe látogatók számára fontos a szállás komfortfokozata.

H₄: Az Őrségbe látogatók számára fontos az aktív szabadidő eltöltésének a lehetősége.

H₅: Az Őrségbe látogatók számára fontosak a szociális kapcsolatok (vidéki gyökerek, helybéli barátságok)

Jelen dolgozat vizsgálatához az adatok egy részét primer kutatás keretében gyűjtöttem. Az Őrség imázs vizsgálat című online kérdőívem 2017.09.29-12.16 között volt kitölthető, az azt megelőző gondos előkészítést és próbakitöltések alapján végzett korrekciókat követően. A 34 kérdésből álló, tölcseírelven – általánostól a konkrét témák felé haladó – kérdőívet ez idő alatt 391 fő töltötte ki.

A 14. kérdés „Mi az első szó, gondolat, ami eszébe jut az Őrségről?”, megválaszolásához szótársítást kértem, szabad asszociációs feladat formájában. A szálláshely komfortfokozatára vonatkozó preferenciát kétféleképpen vizsgáltam. A kérdőív 11. kérdése egy bármilyen belföldi szálláshellyel kapcsolatos általános elvárásokat vizsgálta Liker-skála segítségével, ahol az 1-alapelvárás, 2-még hajlandó vagyok megfizetni, 3-nem szempont. A 22. kérdés kifejezetten az Őrségi szálláshellyel szemben támasztott követelményekre kérdezett rá Liker-skála alkalmazásával. A komfortfokozat elemei között a wellness infrastrukturális elemei is megtalálhatóak voltak. Ezeket az elemeket kellett pontozni 1-től (alapelvárás) 3-ig (nem szempont) terjedő skálán. A szabadidő eltöltés módjára vonatkozott a 27. kérdés „Őrségi tartózkodásának ideje alatt milyen típusú programokon venne részt szívesen?” A kérdés jelölőnégyzetes feleletválasztó volt, több válasz megadásának a lehetőségével. Az utolsó lehetőség az 'egyéb', amelyet azután részletesen ki lehetett fejteni, szabadszavas válasszal.

4. Eredmények

H₁ és H₂ hipotézis igaznak bizonyultak. Az *őrségi asszociációra* vonatkozó 14. kérdésre adott válaszokból, az adattisztítást és –rendezést követően 752 szót, szókapcsolatot nyertem ki. A 30 leggyakoribb kategóriát ábrázoltam. A kapott eredmények azt mutatják, hogy – ismerve és látatlanban is – az emberek az Őrségről legfőképpen a *nyugalomra* (84 db előfordulás) és magára a *táj(egység)re* (52) asszociálnak.

Ezt követik a *természetközelség* (52), *erdősségek* (40), *tökmagolaj* (30), *hagyományörzés* (30), *szépség* (26), *gyönyörű* (25) *tájak, csend* (21), *dombvidék* (19), *békesség* (17), *szerek* (15), *nemzeti park* (15), *zöld* (13) és *levegő* (13). Viszonylag kevés, a válaszadók 3%-a (12 fő / 391 fő) nem tudott egyáltalán semmilyen képzetet társítani az Őrséghez.

H₃ hipotézis részben bizonyult csak igaznak. A kérdőíves vizsgálatom ugyanis azt igazolta, hogy bár az általános és az Őrségi preferenciák nagyon hasonlóak (parkoló, wifi, családbarát, félpanzió), mégis bizonyos elvárások felértékelődnek az Őrséggel szemben, még másoktól képesek eltekinteni a válaszadók, pl. az Őrségben nagyobb prioritása van a kerékpár kölcsönzési lehetőségnek, mint általánosságban.

Az Őrségi szálláshely preferencia esetében – az általánoshoz képest – eggyel több opciót kínáltam fel, a „házigazda személyes jelenlétét”, amelyre többen is reflektáltak az egyéb szempontok rovatban, szabadszavas elvárásaik megfogalmazásakor, pl. „a házigazda, tulajdonos szeresse a vendéget,

amely személyes jelenlétében, gesztusaiban is megmutatkozik.” „A szállásadó értékrendje, lelkesége, alázata...” „Kedves legyen a vendéglátó.” „Személyes kapcsolat a háziakkal, szomszédokkal. Életmódjuk megismerése.” „Vendégszeretet a szálláshelyen.”

A szálláshely preferenciákból megmutatkozik, hogy az örségi látogatók számára a szabadidős programlehetőségek élveznek prioritást a szálláshelyhez, vagy annak környezetéhez tartozó minimális wellness-infrastruktúrával szemben. Mondhatnánk úgy is, hogy 'jó ha van, de nem elsődleges szempont' a wellness-infrastruktúra.

A H₄ hipotézis igaznak bizonyult. A *gasztronómia és kulináris élvezetek* abszolút favoritnak tekinthető a *vidéki szabadidő eltöltésben*. A tökmagolaj (30) és a gasztronómia (22) viszonylag nagy arányban előfordultak az asszociációkban. A gasztronómia kategóriában főként a dödölle jelent meg, a tökösmákos rétes és a finom, házias ételek.

A 14. asszociációs kérdésre és a 27. szabadidős preferenciákra vonatkozó kérdésre adott válaszok egyaránt megerősítették az aktív szabadidő eltöltés iránti vágyat. A szabad szavas asszociációban már előfordulnak a *kirándulás* (19), *kerékpározás* (9), *gombászás* (8), *fazekasság és kézművesség*. A jelölőnégyzetes szabadidő eltöltési lehetőségek közül az élen végzett a *tanösvények bejárása és az épített örökségek felkeresése*.

A 27. kérdésnél lehetőség volt egyéni, további programötleteket javasolni, ami nem szerepelt a felsorolt válaszlehetőségek között. Visszatérő válasz volt a *kerékpározás* lehetősége, ami egyébként a szálláshely preferenciák között is a 3. helyen végzett!

H₅: A *szociális kapcsolatok* fontosságára irányuló hipotézis igaznak bizonyult. A szabadszavas asszociációban magas számban fordultak elő a *hagyomány(örzés)* (30), *otthon* (15) *barátság(os)* (12) szavak. A hagyományörzés kategóriába kerültek a kultúra, tradíciók és a néprajz egyaránt. Ugyanakkor a szálláshely preferenciák között a *házigazda személyes jelenléte* 8. helyen szerepelt a rangsorban, valamint a *szervezett* (6. hely), *animált* (11. hely) *programlehetőségek* iránti igény, amely szintén egyfajta személyes kapcsolatot feltételez a helybélieket képviselő programvezetővel, animátorral.

5. Következtetések

A vizsgált szakirodalom alapján tehát egyértelműen megállapítható, hogy a tágabb értelemben vett wellness iránti motivációk nagymértékű egyezést mutatnak a falusi turisztikai kereslet hajtóerőivel. Ugyanakkor a wellness fogalmának tisztázatlanságát, a köztudatban élő leginkább negatív asz-

szociációját jól tükrözik Jakucs következő sorai is: „A rendszeres napi tevékenység észrevétlenül biztosítja az egészség fenntartásához szükséges rendszeres testmozgás egy részét is. Nekünk nem kell fitness bérletre költenünk, a falat nézve és más izzadságát szagolva, unalmas és fárasztó gyakorlatokat végeznünk.” (Jakucs, 2017: 49.o.) – Szavaiban benne rejlik, hogy az örségi lakosság nem érzi szükségét és létjogosultságát a szűk értelemben vett wellness infrastruktúrának (edzőterem, szauna, medence stb.) azért, mert ők ott helyben napi szinten élik meg a tág értelemben vett wellnesst (jó levegő, testmozgás, helyi ételek, ház körüli munka, közösség stb.) Egy másik, rögtönzött, nem tudományos, a közösségi médián keresztül az 'Örségben újrakezdők' körében végzett mini-közvélemény kutatásom is sajnos a szerző álláspontját erősítette meg: a wellness szűk és tágabb értelmezése közötti ismeret abszolút hiányát és emiatt a turisztikai potenciált jelentő wellness szolgáltatásfejlesztés erőteljes elutasítását. Ez azért sajnálatos, mert kérdőíves felmérésem eredménye is rámutatott arra, hogy *a wellness iránti kereslet valóban jelen van, már kismértékű, ámde tudatos fejlesztésekkel jelentősen javítani lehetne a turisták komfortérzetét és ezáltal meghosszabbítani a tartózkodási idejüket.*

Felhasznált irodalom

- 2019 Global Wellness Trends Report, from Global Wellness Summit. Forrás: <https://www.globalwellnesssummit.com/2019-global-wellness-trends/> [2019.11.07]
- Árpási Zoltán (2014): Wellness turisztikai szolgáltatások fejlesztésének lehetőségei a dél-alföldi régióban, doktori értekezés, Szent István Egyetem Gödöllő, Gazdaság- és Társadalomtudományi kar, Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola
- Csizmadia László dr. (n.a.): Vidékfejlesztés, Falusi- és Agrárturizmus, 5-6 p. Letöltés: http://koles.atw.hu/koles/eload/csizmadia/Dr_Csizmadia_Laszlo_Videkfejlesztes_falusi_es_agrarturizmus.doc [2019.08.19]
- Doba Szilvia- Zsigmond Edit: Gyógy? Wellness? Spa? - Terminológiai útvesztő az egészségturizmusban, Ekonomické štúdie – teória a prax, ISBN 978-80-971251-2-7, Forrás: <http://www.irisro.org/gazdasagtan2013januar/G548DobaSzilvia-ZsigmondEdit.pdf>
- Hanusz Árpád PhD. (n.a.): A falusi turizmus a vidékfejlesztés egyik eszköze, Letöltés: www.falusi-turizmus.net › falusiturizmus [2019.08.19]
- Jakucs Erzsébet (2017.): Gyüttment élet az Örségben, B.K.L.Kiadói és Reklám Kft., ISBN 978 615 5725 04 3
- Kiss Kornélia (2001): Falusi turizmus - eltérő értelmezések, eltérő piaci lehetőségek?, Turizmus Bulletin V. évfolyam 1. szám

Oxford English Dictionary, Forrás: <https://www.oed.com/>

Rátz Tamara - Puczkó László (1998): Rural Tourism and Sustainable Development in Hungary. Paper presented in "Rural Tourism Management: Sustainable Options" Conference. September 9-12, 1998. The Scottish Agricultural College (SAC), Ayr, Scotland

Sörös Anett (2013): Az egészségturizmus hatása az életminőségre Hajdúszoboszlón, doktori értekezés, Debreceni Egyetem, Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar, Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet, Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola

Szederkényi Kornélia (2018): Az Őrségben zajló lakosságcsere hatása a falusi szállásadásra, in: Szónokyné Ancsin Gabriella (szerk.): Magyarok a Kárpát-medencében 3. Migráció, Tudományos nemzetközi konferencia, Egyesület Közép-Európa Kutatására, Szeged, ISBN: 978-615-80462-6-8, 183-192 p.

Zsarnóczky Martin dr. (2019): Az egészségturizmus folyamatainak terminológiai változásai, Turizmus Bulletin XIX. évfolyam 1. szám (2019), 36-44 p.

Összefoglalás

Az Őrség turizmusa máig egyfajta útkeresésben van – keresi a módját annak, hogyan biztosítsa egyidejűleg a természeti környezet, a lokális közösség és a vendég egyidejű jól-létét. A csendes, zöld, nyugalmat árasztó Őrség és a luxus fogalmával társított wellness látszatra egymást kizáró fogalmaknak tűnhetnek, mélyebb vizsgálódás után azonban belátható, hogy közelebb állnak egymáshoz, mint azt gondolnánk. Dolgozatomban azt mutatom be a saját kutatási eredményeimen keresztül, hogy az Őrség iránti vidéki turizmus keresletében milyen preferenciák formájában jelenik meg a wellness iránti igény. A kapott eredmények a vidéki turisztikai szolgáltatások fejlesztésében egy új szegmenst nyithatnának meg a jövőben, a szakmai döntéshozók és helyi közösségek közös elköteleződésének a függvényében.

Kulcsszavak: Őrség, falusi turizmus, desztináció, wellness